

Sagantaa Baqatoota Gargaarsa Mootumaan Baqatoota Kanaadaati deebise qubachiisuu a **Odeeffannoo Barbaachiftuu**

Kanaadatti quubsuma argachuuf iyyanaan kee xiinxala duraa aangawoota Kanaadaatiin argateera. Amma kan itti aanu maal jechuun ni mala. Fudhatama duraa kana argachuunn baqattuma ga'a ta'un kee adeemsa quubsuma keeysatti tarkaanfii barbaachiftuu duraati. Garuu tarkaanfii xumuraatii miti.

Odeeffannoon kuni adeemsa tarkaanfii itti aanuu fi dhimma Kanaadaati.



© Mootittii Olaantuu Mirga Kanaadaatti, kan Ministeera Godaantotaa, Baqattootaa fi Lammummaan bakka buutu, 2019

Ci44-18/2019Orm-PDF
978-0-660-32873-7
2627-11-2019

Sagantaa Quubsuma Baqatoota Gargaarsa Mootumaan

Sagantaa Quubsuma Gargaarsa Mootumaan Baqatootaaf kennu jalatti Kanaadaatti qubachuu ni dandeetta ta'a. Kana jechuun quubsumaaf Komiishinii olaanaa baqatootaa mootummoota gamtoomaniin (UNHCR) ykn. waldaa biraatiin kanaadaatti qubachuuf ergamte jechu.

Iyyannaan kee erga fudhtamee booda, Mootumaan Knaadaa ykn. kutaan Quebec waggaa duraatiif gargaarsa maallaqaa sii godhuu. Tin'isa Mootumaatiin waldaan tajaajila namoota haarayaaf kennan ni jiru, kunis waldaya tajaajila kennu jechuun beekkamu. Waldaaleen kuniin jireenya Kanaadaatiin akk wal simattu si gargaaru.

Adeemsa iyyannaa – tarkaanfii itti aanu:

- Kanaadaa dhufuu dura atii fi worri kee mana fayyaa irraa raga argachuu qabdu.
- Baasii raga fayyaa, akkasuma ammoo tajaajila dhimma kanneeniif baafte otuu bakka sana irraa hin kaane kan kaffalu [mootumaa](#) Kanaadaati.
- Erga gaafi fi deebii xumurtee booda ragaa fayyaa si gaafachuuf ji'oota hedduu fixuu danda'a. Yoo raga fayyaa hin xumuratin ta'e, [Waldaan Idil Adunyaa kan Godaansaa, ykn. Waajirri Imigreeshina, Baqatootaa fi Lammummaa Kanaadaa](#) caalatti sii ibsuuf si qunnamu.
- Yakkamaa fi farra nageenyaa ta'u irraa qulquluu ta'u kee ni qoratama. Kuni asiin dura yakka hamaa raawwatu dhabuu irraa akka qulqullooftu fi Kanaadaaf rakkoo nageenyaa akka hin taane mirkaneessa.
- Aangaawwonni dhimmi ilaalu haala iyyanno irratti murteessu waa'e fayyaa akkasuma dhimmi yakkaa irratti qoranna barbaachisu ni taasisu. Yoo gaafatamte malee dhimmi kana irratti raga dabalataa hin barbaachisu.
- Yoo qorannoo fayyaa, nageenyaa fi qulqullina yakkamaa hin dabarre ta'e, Kanaadaati quubsuma argachuuf hin filatamtu.
- Yoo qorannaa fayyaa, nageenyaa fi qulqullina yakkamaa darbite Mootumaan Kanaadaan Waldaya Idil Adunyaa kan Godaansa yookiin Waldaan biraa haala imala gara Kanaadaa sii mijeessu ni godhuu.
- Biyyoota adda-addaa keeysatti waa'ee haalaa fi jireenya biyya Kanaadaa laalchisee sagantaan hubannoo tolaan karaa Waldaya Idil Adunyaa kan Godaantotaa (IOM)tin kennamu haalli ni mijjaawa, kunis qubataan tokko gara biyya Kanaadaa dhufee jiruu isaa akkamitti akka woyyeeffatu daandii akeeka.



Gara Kanaadaa Imaluu:

- Ulaagaalee barbaachisaa ta’an hunda erga guuttamee ragaan barbaachaan erga qophaa’e booda imalli kee gara Kanaadaa ni mijjaayya.
- Biyya adda-addaa keessatti kaffaltii biyyaa ba’iinsaa ni gaafatu, dhimmi kana laalchisee akka kaffalamu yoo gaafatamu Dhaabbanni Idil Adunyaa kan Godaansa haala ni mijjeessa.
- Paaspoortii ykn. Dokumetiilee adeemsaa gataa’aa yoo hin qabaanne ta’e, mootummaan Kanaadaa ragaa deemsaa siif kenna.
- Mootummaan Kanaadaa liqaa imalaaf ta’u sii liqeessa
- Maallaqnii liqii kuni waggaa 3 irraa hanga 8 keeyssatti deebii ta’a.
- Akkuma biyya Kanaadaa dhufteen waggaa 1 keeysatti liqii deebisuun jalqabamuu qaba.
- Yeroo deemuuf kaatan, dirree xiyyaaraa ga’uf, akkasuma ammoo dhimmoota adeemsaa fi qondaalota immigration laalchisee gargaarsa ni argattu.
- Imalli gara Kanaadaa yeroo dheeraa kan fudhatu waan ta’ef xiyyaara irratti nyaata barbaachisu harkatti qabachuun gaarii, xiyyaara keeysatti fi dirree xiyyaara keeysatti nyaataaf kaffaltii gaafata.

Kanaadaa Ga’u:

- Kanadaa akka geetaniin hojjatootnii dhaabbilee tajaajila kennan si simatu, yoo hiikkaan afaniilee barbaachise otuu dirree xiyaaraatii hin ba’in haala Imigreeshinaa sii mijjeessu.
- Yoo imalli kan itti fufu fi xiyyaara kan jijjiirattu ta’e gara itti deemu akkeekuu, imalla itti anuu dura sa’aatii heddu eeggachuun kan sibaarbaachisuu ta’e, bakka bultii mijjeessuu fi nyaata dhiyeesuun gargaarsa kennu.
- Bakkeen imalaa kan xumuraa yoo ta’e dhaabbileen tajaajila quubsumaa kennan diree xiyaaraati sieeguun tajaajila barbaachisa ta’e ni kennu.
- Dhaabbileen tajaajila quubsuma kunneen bakka bultii, kan akka hotelaa ykn. mana jireenyaa ni mijjeessu.
- yeroo takka – takka, warren tajaajila kennan hanga bakki teeysumaa dhaabbata argamutti teeysuma yeroo guyyaa muraasaaf ykn. torbaaniif sii laatu.
- Dhaabbileen tajaajila quubsumaa kennan tin’isa mootummaan laatuun haala meeshaa adda-addaa bituu, uffata qorraa mijjeessu irratti ni gargaaran.



- Gargaarsa hojattoonni dhaabbilee quubsumaa sii kennan:
 - o Iyyanna tajaajilaa fayyaa
 - o Ogeessa fayyaa maatii fi ogeessa ilkaanii mijjeessuu
 - o Odeeffannoo haala manneen barnootaa fi mana baruumsaatti ijoollee galmeessuu
 - o Uunkaa iyyannoo adda-addaa guutuu
 - o Turjumanaa fi hiikkaa afaanii mijjeessuu
 - o Namoota dhimmi wol fakkaatu wolitti fiduu
 - o Tajaajila Baankii fi geejibaa fi kkf mijeessuu
 - o Haala fedhii qubataa ilaaluun tajaajila hawaasa keessatti argachuu danda'uti akeekuu
 - o Haala fooyyeffannaa afanii mijjeessu akkasuma daandii hujii argatan akeekuu.

Mootummaan Kanaadaa tin'isa duraa akka jiruu kee jalqabdu si gargaara. Haa ta'u garuu dhugaa fi haala gara-gara si mudatuuf uf qopheessu qabda.

Kanaadatti jabinnaan hojjachuutu jireenya kee woyyeessa.

Gargaarsi maallaqa mootummaan sii godhu waggaa 1 qofa, kunis guyyaa biyya kana geette irraa jalqabeeti. Waggaa tokko duras yoo uf dandeette gaariidha, garuu atii fi warroonni kee wagga 1 keessatti uf danda'u qabdu.



Maatii kee wajjiin qubbachuu:

Atii fi haati manaa kee, ijoollee si jalatti bulan, ijoollee kamiyyu kan si jalatti bulan, cufti galmee tokko irratti guuttamanii Kanaadaa dhufuu danda’u.

Kanaadaa deemuun dura **jijjiirra jiru** fknf. wal -fuudhuu fi wal-hiikuun yoo jiraate, yookiin yoo daa’ima qabaatte, qaama dhimmi laalutti UNHCR fi aangaawoota Kanaadatti beeksisuu qabda. Kunis akka waroonni kee cufti iyyanno irratti guuttaman gargaara.

Akka warraatti Kanaadaa qubbachuu kee aangawwota Kanaadaa beeksisuun baa’yee **barbaachisaadha**. Iyyannoo kee irratti warroonni kee cufti guuttamu qabu, kuni yoo hin taane garuu haadha manaa/abbaa warraa akkasuma ijoollee kee uf duraaf gara Kanaadaa fiduu hin dandeettu.

Firaa fi hiriyotta yoo kanaadaa qabaatee isaaniti dhiyeenyaan jiraatuu barbaadde ta’e yeroodhaan UNHCR ykn. aangaawwota Kanaadaatti himuun gaariidha, Mootummaan Kanaadaa akka baqattootni hawaasa iasaaniiti dhiyaatani gargaarsa barbaachise argachaa jiruu isaanii woyyeeffatan hawwii waan qabanii haala kana ni deeggaru.

Iyyannoo kee irratt “Warra si wajjiin hin jirre” kan ammo si jala jiran ni mul’ata ta’a. Isa kana erga Kanaadaa qubatee booda warroota kanneen sagantaa “waggaa tokkoof hiree kennamu” jedhamu jalatti waggaa tokko keessatti iyyannoo galffatee akka warroonni kee, qaadhimaa kee, ijoollee si jala jiraatan, ijoollee – ijoollee keeti kan si jala jiraatan fidachuu ni dandeetta. Kunis hujii irra ooluf gara Kanaadaa otuu hin imalin dura warroota kanneen iyyannoo irratti galmaayyuu qaban.

Warroottan biro kan akka abbaa fi haadhaa, akaakayyuu, obboleessa fi obboleetii dhuunfatti iyyannoo galffachuun quubsuma Kanaadaa gaaffachuu ni danda’u. Jiraataa Kanaadaa erga taatee booda [ulaagaalee barbaachisu](#) guutuudhaan warroota kanneen, xumurri iyyannoo dheeratus, fiduu (Sponsor) gochuu ni dandeetta.

Immigrationii Kanaadaa, waajirri Baqattootaa fi Lammummaa beelada kamiyyuu, kan tajaajila kenuutti beekkamtii qabanii ala si wajjiin imaluu hin hayyamamu, garuu karaa dhuunfaatiin ulaagaalee barbaachisan guutuudhaan mijjeeffachuun ni dan’dama.



Haala Jireenya Kee

Akkuma Kanaadaa geetteen dookumentiin jiraataa Kanaadaa ta'u kee mirkaneessu siif kennama. Inni kunis seeraa **dhaabbataan** umurii kee guutu **jiraata biyyaa** ta'uu kan mul'isu. Mana barnnootaa deemuu akkasumas hojjachuu ni dandeeta.

Lammii biyya kanaadaa argachuuf, yeroo meeqa **qaamaan biyya** Kanaadaa akka jiraatee laallamee ulaagaalee barbaachisan erga guuttee booda lammummaaf iyyannoo galfachuu ni dandeetta

Caalatti hubachuuf isa kana laalaa <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/canadian-citizenship/become-canadian-citizen.html>

Kanaadaa bakka jiraattu

Biyyi Kanadaa adunyaa irratti bal'inaan lammaffaa taatee magaalotaa fi gandoota hedduu qabdi, akkasumas bakkeen namni hagoon jiraatuu fi gonkumaa namni hin jiraannees ni jiru. Magaaloondi gurguddoon baa'yinaan kan argaman kibba Kanaadaa fi daangaa Ameerikaati.

Bakkeen namni hedduun jiraatu wolirraa fagoo waan ta'ef, bakka irraa bakka tokko ga'un yeroo fudhata. Xiyyaaranis yoo kan deemtu ta'e fagoodha, fkn. fageenyi magaalota gurguddoo Kanaada, Torontoo fi Vaanuuver jiddu jiru gara kiilomeetira 4,300, kana jechuun atobisaan guyya 3 deemuu jechu.

Isinis magaalota adda – addaatti akka qubattan ta'un ni mala, firaa fi hiriyyoota akkasuma qunnamtii namoota wajjiin qabdan haala wolitti dhiyeenyan jiraattan yaalii ni taasifama, garuu bakki xumura deemtan haalota hedduu irratti murtaa'a, fkn. tajaajila barbaachisa ta'e, argamuu mana jireenyaa, tajaajila hawaasaa, guddinna warra keetii, kunneen cufti bakka jiraattuuf murtessa ta'an jechuu.

Yoo fiironni fi qunnamtootni kee bakka tokko irraa godaanan ta'e qaama illaalutti yeroon beeksisi.

Kanaadaa keessa bakka barbaadde deemtee jiraachu ni dandeetta, garuu otuu waggaa tokkoof bakkuma irratti qubatee jiraatee gaariidha jenna, Kunis akka tajaajila siif karoofame irraa bu'a argachuuf si gargaara.



Ummata Kanaadaa

Kanaadatti dhiiraa fi dubartootni wal qixa. Mirgi hundaa sadarkaa tokkotti laallamee kabajama. Dhiiraa fi dubartootni kamiyyuu, aadaa, sanyii fi amataan otuu wol hin qoodin kabajjaan wajjiin jiraatu.

Kanaadaati eenyullee yaadaa isaa bilisaan dubbachuu ni danda'a, akkasumas kan nama biraallee kabajamuu qaba.



Bakka jiraatutti dhimmoonni qooda irraa fudhachuu danda'man kan akka hawaasummaa fi waldaaleen adda – adda ni jiru, dhiirri, dubartootaa fi ijoolleen cufti hirmaachu danda'u. Ispoortii akka kubbaa miilaa bishaan daakkaa fi kan biroolle ni jiru. Inni kunneen gariin isaanii tola yoo ta'u gariin ammoo kaffaltii gaafata.

Yeroo biyya jirtu worraa fi firoottan kee sii maddii si gargaruu fi sideggarruu akkasumas jireenya san yaaduun kee hin oolu, kanaafis kophummaan sitti dhagayamuu hin qabu, yoo yaaddoo qabaatte qaama si waame ispoonsera sii ta'e ykn. namoota itti dhiyaatuun dubbisuuf yaali. Jiruu fi jireenya Kanaadaa wajjiin akka wol bartu namoonni si gargaaru.

Naannoo jiraatuti yeroo walgahiin warroota haaraya dhufaniif jiraate irraa hirmaachun gaariidha, kunis akka namoota hedduun wolbartu fi tajajila naannoo sana jiru beekuuf si gargaara.

Seera Kanaadaa

Seerri Kanaadaa namoota cufaaf mirga namoomaa, wolabummaa fi wal-qixxummaaf beekkoomsa ol aanaa kenna. Chhartera bilisumaa fi wolabummaa Kanaadaa heera mootummaa keessa isa tokko. Seerri kuni akkuma Kanaadaa seenteen hujii irra oola.

Biyya dhufte irraa haalli tokko – tokko kan biyyatti nama hin saalffachiifne biyya Kanaadaatti faallaa ta'e waan laallamuuf hubanna keyyssa galchuun gaariidha. Dubartii fi ijoollee dhaanuun, ijoollee kophaa dhiisuun, seeraa fi hayyamaa ala konkolaata oofuun, konkolaata keesatti ijoolleen kursi daa'ima malee imaluun, akkasuma ammoo mana fincaani alatti haguun fi fincaanuun seeraa ala waan ta'ef hubachuu qabdu. Iddoo irra caalaati manni fincaani tolaa baayeen argamuu.



Caalatti seeraa fi danbiilee Kanaadaa hubachuuf [marsariitii](#) mootummaa Kanaadaa irraa laaluun ni danda'ama.



Afaan

Kanaadaan afaan mootummaa 2 qabdi, Ingiliiziffaa fi Faransaayiffa. Afaan Ingiliziffaa fi Faransaayiffa beekuun quubsuma Kanaadattif baa'ye si gargaara.

Afaan ingiliiziffaa hedduminnaan kutaalee fi teritorii keessatti ni dubbatama, afaan Faransaayiffaa ammoo baa'yanan Quebec keessatti dubbtama, dabalataan hawwasni Faransaayii Kutaalee fi Teritorii Kanaadaa hundaa keeyssa ni jiraatu, akkasuma ammoo hawaasni baay'inna hin qabne biroollee Quebec keessa jiraatu.



Afaan Ingiliiziffaa fi Faransaayiffa beekuun akka hujii argattu, mana baruumsaa seentu, tajaajila adda-addaatti fayyadamtu fi hiriyyaa horrachhuf guddisee si gargaara. Kanaaf, yoo danda'ame otuu Kanadaa hin dhufin dura Ingiliiziffa ykn. Faransaayiffa shaakaluun gargaarsa sii ta'a.

Erga Kanaadaa dhufanii booda barnnoota afaanii gargaarsa mootumaatiin tola barachuu ni dandeessa. Waldaan tajaajila kennu erga qorrannaa sii kennee booda si galmeessuun leenjii afaanii sii kennu.

Hujii argachuu

Waggaa duuraatiif atii fi maatiin kee gargarsa maallaqaa yoo argatanis, yeroon hujii barbaaddachuun akka ufi fi maatii kee dandeette jiraatu si taasisa.

Afaan Ingiliiziffaa fi Faransaayiffaa beekuun hujii argachuuf rakkoo hin ta'u. Hujiiileen tohatamanii fi daldalli waan asii gadii kanneen gafatu:

- Afaan Ingiliiziffaa fi Faransaayii sirritti dubbachuu
- Afaan hujiiilee wajjiin wolqabate hunda irra hubannoo gaarii qabaachuu
- Jechoota adda – addaa fi hima gara garaa hubachuu, gariin kanuma Kanaadaa qofa itti fayyamu waan ta'ef hubachuun gaarii.



Yoo sii tole, hujii ogummaa keetiif madaalli afaanii maal akka ta'e beekuun gaarii, erga Kanaadaa seentee booda barnnoota afaanii woyyeffachuuf hujii akka argattu waroonni tajaajila kennan si gargaaruu danda'u. Itti aansee ammo wolgahii barnootaa fi odeeffannoo waan qopheesaniif irraa hirmachuun bu'a qaba.

Barnnootaan digrii universitii, diplooma Koleejjii ykn. Sertifikeetii yoo qabaatte, Kanaadatti fudhatama hin qabaatu ta'a. Fudhatama argachuu fi dhabuu kan murteessu kutaa atii jiraatuu fi ogeeyota dhimmi ilaaluun murtaa'a. Warroonni tajaajila ammo maal akka si barbaachisu sii akeeku.

Kanaadaatti muuxannoo hujii argachuuf tolan hojjachuun karaa gaariidha, hujii kuni yoo kaffaltii ala ta'es, muuxannoo hujii waan horatuuf hujii argachuun si hin rakkisu. Dabalataan afaan akka shaakaltu, hiriyyota akka horattu fi hawaasa wajjiin akka wol baratu si gargaara.



Tajaajila quubsumaa

Tajaajilli quubsumaa kan gargaaramuu Imigreeshina, Baqattootaa fi Lammummaa Kanaada (fi Ministère de l'Immigration, de la Diversité et de l'Inclusion Quebec) irraa tin'isa argata. Tajaajilli kunis teesumaa dhaabbataa worroota qaban cufaaf akkasumas baqattoota quubsuma irra jiraniifis tajaajila wol-fakkaatu kana kennu. Tajaajilli kunis akka sirritti jiruu kanadaatiif uf qopheesitu si gargaara.

Gara Kanaadaa imaluu dura [marasariitii Imigreeshina, Baqattootaa fi Lammummaa Kanaadaa](#) laaluun qophees si barbaachisu cufa akka raawwattu si gargaara, isa kanas erga iyyannoon kee mirkanaayee booda tajaajila kennamu xiinxaluun gaariidha.

Erga Kanaadaa geettee booda ogeeyyonni quubsumaa akka jiruu Kanaadaatiin wol bartu tajaajilla adda-addaa kennu. Kunis gargaarsa hujii argachuu, barnnoota afaanii, leenjii hujii ogummaa, tajaajila qeerroo fi manguddootaa, akkasumas kan biraallee dabalateeti.

Tajaajila Imigreeshina, Baqattootaa fi Lammummaa Kanaadan kennamu guututti karaa [interneetiin](#) argachuu ni danda'ama

Baasii

Hanga ji'a 12 mootummaa Kanaadaa ykn. Kutaan Quebec gargaarsa maallaqaa sii godhu, gargaarsi kunis hanga ati ji'a 12 keessatti ykn. dursitee uf dandheetutti ta'a.

Gargaarsi kuni ji'a 12 ti erga sirraa dhaabbatee booda baasii akka nyaataa, kiraa manaa, ifaa, bishaan, uffataa fi qaraxa uf danda'u qabda. Kanaaf, baasii kee qusannaan yoo itti fayyadamte gaariidha.

Ji'oota 12 keesatti yoo hujii hin arganne ta'e, qaamonni hawaasa keesstti gargaarsa kennan kan akka baankii nyaataa ni argamu, akkasumas dhaabbileen adda-addaa dhimma kanneen irratti si gargaaru. Dabalataanis gargaarsi mootummaan godhus waan jiruuf isaan kunneen tin'isa barbaachisu sii laatu, garuu tajaajila kanneen argachuuf ullaagaalee si barbaachisu guutuu qabda.

Gargaarsa maallaqaa firaa biyya jiraaniif erguu ni yaada ta'a, kana gochuuf ati bilisa, garuu maallaqni baasii irraa hafee ergamu yeroo baa'ye rakkisaa ta'a. Biyya Kanaadaatti baasiin ba'u akka biyyatti baratamee ala waan ta'ef hanga jiruu Kanaadaatti wajjiin sirritti wal –simattuu yeroo akka fudhatu hubachuun gaariidha.



Mana baruumsaa

Mana barnnootaa sadarkaa 1ffaa fi 2ffaa barnoonni ijoolleef tolan kennama. Akka seera biyyaatti ijoollee wagaan isaanii 6 – 16 ta’an cufti mana baruumsaa deemuu qabu. Baratootni irra caalaan sadarkaa 2ffaa qoratani umrii 18 keessatti diploomaan eebbifaman.

Ijoolleen erga sadarkaa 2ffaa xumuranii booda universitii ykn. koleejjii seenuu ni danda’u. Universitii fi kolleejii jalqabuun baasii barbaada. Garuu universitii fi kolleejiiin haala bratoota ittiin gargaaru ni mijjeessa. Karaa barataan tola baratu fi akka barataan liqii argatee baratu tin’isa kennu.



Fayyaa fi eegumsa ilkaanii

Dhaabbataan jiraata Kanaadaa wan taateef, tajaajila fayyaa, mana yaalaatti yaalamuu fi doktora arguun harka caalu tolan kennama.

Kanaadaa akkuma geettaniin mootummaan Sagantaa Tajaajila Fayyaa Federaala Kan Yeroo (IFHP) isinii kenna, kunis akka tajaajila fayyaa argattan isin gargaara, kana jechuun doktora arguu mana yaalaa deemuu dabalateeti. Tajaajilli kuni hanga kutaa ykn. tritoorii irraa tajaajilli sgantaa fayyaa si dhaqabuuf. Kunis baatii 3 keessatti si ga’a. Yeroo kanneen keesatti inshuraansii fayyaa argachuuf bakka jirtutti iyyannoo galffachuu qabda.



Ogeeyota fayyaa bira yeroo deemtu cufa raga Sagantaa Tajaajila Fayyaa Federaala (IFHP) mul’isu qabda. Kanaadaa keesatti bakka fedheyyuu yoo jiraatte ogeeyota fayyaa kan galmaayan irraa tajaajila argachuu ni dandeetta. Isaan kannenis tartiibaan IFHP jedhu jala [interneetiin](#) argachuu ni danda’ama.

Sagantaan Tajaajila Fayyaa Federaala (IFHP) qorrichoota haakimiin ajaje, akkasuma hanqinnota fayyaa irraa kan ka’e dhibdeele garaa- garaa fi tajaajila ogeeyyii fayyaa kknf. tajaajila fayyaa sammuu, ijaan arguu dadhabuu, dhukkubbii ilkaanii cufaaf tajaajila kenna. Kuni garuu kan hujii irra ooluu hanga ati sagantaa quubsuma gargaarsaa ykn. kan Quebec jala jirtutti ta’a.

Caalatti Sagantan Tajaajila Fayyaa Federaala (IFHP) kennu laaluuf: [marsariitii Imigreeshina, Baqattootaa fi Lammummaa Kanaadaa](#) laali.

Jaarmoolen tajaajila kennan akka haakima maatii, haakima ilkaanii fi akkasuma ogeeyota fayyaa samuu fi gorsitootaa sii barbaaduun si gargaaru.

Kutaa fi Teritooriin hundi wabii fayyaa (insurance) kan uf danda’e qabaatu. Kanaafuu atis wabii fayyaa maal akka cufu laaluu qabda. Akkuma Kanaadaa seenten tajaajiltoonni dokumentiilee adda-adda guutuu irratis si gargaaru.

Baqatootni akka haarayatti Kanaada dhufan kophxumaa fi alagummaan itti dhagayama ta’a. Kunis haalota keessa darban fi yaaddolee hamaa ta’an irraa kan madde ta’u ni mala, kanaafuu dhimmota kaneen ogeeyonni tolan waan yaalaniif qaama tajaajila sii kenanitti himachuun akka gargaarsa sii godhan ta’a.

Talaallii

Talaallii fudhachuun dhibee adda-adda irraa akka qaamni keenya uf danda’u taasisa, du’a guyyaa malee si mudatu irraa si baraara.

Talaallii fudhachuun akka qaamni kee dhibdee irraa uf baraaru taasisa, Talaalliin kanaadatti kennamu sirnaan qoratmee erga mirkanaawee booda ummtaa kennama.

Otuu kanaadaa hin seenin haakimoonni akka marfee dhibee qaama irraa dhoorgu fudhttu si gorsaniiru ta’a. yoo biyya alaatti waraannamte jiraatte akka ragaa agarsiiftu.

Akkuma Kanadaa seenteen talaalliin hedduun isaanii mootummaa Kutaa ykn. Teritoorii jalatti tolaan kennamu. Atii fi waroonni yoo asiin dura hin waraanmne ta’e dhibdee gara – garaatiin saaxilamuu ni mala. Keessattuu ijoollee fi daa’iman dhibdee dhoorkamu danda’amuuf ni saaxilaman, isa kanneen hanqisuuf naannolee Kanaadaa tokko – tokko keeyssatti talaallii barbaachisu cufa otuu barnnota hin jalqabne ijoolleef ni kennan.

Tajaajiltoonni, haakimoonni fi ogeeyonni fayyaa caalatti haala kitibaata kana sii akeeku.

Talaallii fudhachuun filannoo keeti, garuu yoo fudhatte nageenyaa keetii fi nageenya namoota biraatiifis dhibeen akka hin facaane ufis, maatii keetis akkasuma hawasas gargaarte jechuudha.

Nyaataa fi bishaan

Bishaan Kanaadaa sodaa tokkoo ala dhugaatiif kan ta’u. Mannen cufti bishaan oo’aa fi qabanaawa halkanii fi guyya ni argatu.

Dhiyanni ykn. nyaatni adda-addaa kan argamu magaalota gurguddoo keessatti, garuu magaalota xixiqqaa keessatti nyaata bifa garaa-garaa argachuun ni rakkisa.

Kanaadaan namoota biyyaa adda-adda irraa dhufan qabdi, akkasuma sanyii fi gosti namaa heduttu asitti waan argamuuf, nyaata gara – garaatu aadaa wajjiin asiti argama. Nyaata ykn. dhiyana barbaade dukkanota adda-adda irraa argachuu ni dandeeta. Nyaatni gariin qaalii ta’u ni mala, kunis kan ta’ef qilleensi Kanaada waan jijjiiramuuf dhiyanni bakka biraatii dhufa.



Amantii

Kanaadaan amantii heddu qabdi. Amataa kee bilisaan akka hordoofu hayyama qabda. Seeri kanaadaa akka amataa namoota biraa kabajitu gaafata, Eenyus amantii kee akka jijjirattu si dirqisiisuu fi si gaaffachuu hin danhda'u. Amantii bilisaa kan jedhu kanaadaa keessatti mirga duraati.

Jaarmoolen tajaajila laatan baa'yeen isaanii hidhata amantii qaban, atii garuu amantii kee itti fufuu dandeeta. Namoonni kunneen akka Kanaadaa dhuftee ummtaan wol- fakkaate dhiibbaa tokko malee nagayaan jiraattu barbaadu.



Qilleensa

Biyyi Kanaadaa qilleensa afur qaba:
Arfaasaa, bona, birraa fi ganna.
Kanaadaan biyya bal'oo waan ta'eef qilleensi biyya irraa –biyyatti jijjiirama.

Arfaasaan, (Bitoteesa, Ebla fi Caamsa) baatiin kunniin naannoolee Kanaadaa hedduutti yeroo roobaati, qilleensi yeroo kanaa qabbanaawaadha. Bonaa (Waxabajii, Adoolessa, fi Hagaya) yeroo kana heddun biyyi ni oo'a. Guyyaa oo'i isaa 20°C ol ta'a, yeroo baa'ee ammaoo 30 °C ol ni ta'a.

Birraa, (Fulbaana, Onkololeessa, fi Sadaasa) qilleensi ni qabanaawwa, robnis ni baayyata. Gannaa, (Muddee, Amajii, fi Gurraandhala) ni qabanaawa, bakka hedduutti qilleensi isaa 0°C gadi ta'a. Laftis cabbiindhaan kan uwwiffamtu Muddee irraa hanga Bitootessaa fi Eblaa. Biyya Kibba- dhiyaa British Columbia (naannoo Victora fi Vancouver) cabbii irra roobatu hammata.

Yeroo duratiif qorraa fi cabbiin Kanaada kan gannaa si naasisuu ni mala, unffata sirritti yoo uffate naasuu irra dinqisiiffachuti ni ceeta, kanas kan murteessu baatii itti asi geette ta'a, yoo yeroo cabbie geette uffata qorraa siif kennama, akkasumas woroonni tajaajila sii fi maati keetii godhan waan akka koofiyya, guantii fi kootii akka bitattu isin gargaaru.



Gorsa xumuraa

Jireenya haaraya Kanaadatti jalqabuun gammachuu fi hiree haaraya. Ta'us garuu rakkoolen hin jiran jechuu miti. Namni gariin jiruu asiitiin wol-simachuun itti ulfaata, kuni yeroo waan fudhatuuf obssaan dabarsuun barbaachisa. Wanti yaadatu qabdu namoonni akkuma kee biyya kana dhufanii jirreenyaan wol-simatani akkasumas wolitti makamanii hawaasa kanaadaa ta'aniiru.

Ummanni fi tajaajilli sii kennamu kaneen si gargaaran ni jiru. Waroonni tajaajila kennan gaafiilee fi yaaddoo qabdu cufa si wajjiin mari'achuuf qophii jiru, isaanis haala sii mijjeessu irratti ni hojjatu. Iyyannoo kee laalchisee [Wajjira Godaansa Immigreeshina, Baqattootaa fi Lammummaa Kanaadaa](#) dubbisuu ni dandeetta.

Gargaarsi biraallee kan akka hawaasa, gita amantoota fi tajaajila ogeeyyii gorsitootaa waan tokko sii akeekuu ni danda'u. Gitni kunneen muuxannoo waan qabaniif gargaarsa gaaffachuu hin saalfatin.

Haaluma ta'eenuu yoo yaadaan wanti si miidhu fi seera alaa sirra ga'u jiraate Immigreeshina, Baqattootaa fi Lammummaa Kanaadaa kara IRCC.INPSR-PPPRICC@cic.gc.ca qunnamuu ni dandeetta.

Imigreeshina, rbBaqattootaa fi Lammummaa Kanaadaaqunnamuu keetiif wanti sirraa hir'atu hin jiru.

Xumuratti, odeeffannoo baayinnaan argachuuf website hedduu qophii barbaachiftu akka gootu jiru, dabalataan website Kutaalee ammo odeeffannoo barbaachiftuu ta'e sii laatu, akkasumas gaafiilee yeroo hedduu gaafataman, hawaasota jiran fi oduu dada – addaa argachuu dandeessa.

Website site Mootummaa Kanaadaa, hedduu kan odeeffannoo adda-addaa kan jireenya Kanaadaa ibsu, kaartaa jaarmoolee quubsuma tajaajila hawaasa keessa jiru mul'isu, odeeffannoo barnnota qorannoo afaanii fi leenjii tola kennamu Kanaadaa deemu dura akka hubattu si gargaara.

www.canada.ca/immigration

